

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА “БЛІДЧЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ”

(Заява № 20339/03)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

29 листопада 2007 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції.
Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Блідченко проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. П. Лоренцен (P. Lorenzen), *Голова*,
пані С. Ботучарова (S. Botoucharova),
п. К. Юнгвірт (K. Jungwiert),
п. В. Буткевич (V. Butkevych),
пані М. Цаца-Ніколовська (M. Tsatsa-Nikolovska),
п. Р. Маруст (R. Maruste),
п. М. Віллігер (M. Villiger), *судді*,
та п. Дж. С. Філіпс (J. S. Phillips), *заступник секретаря секції*,
після обговорення за зачиненими дверима 6 листопада 2007 року,
виносить таке рішення, що було прийняте в той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (№ 20339/03), поданою до Суду проти України відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянином України паном Валентином Йосиповичем Блідченком (далі — заявник) 10 червня 2003 року.
2. Уряд України (далі — Уряд) представляли його Уповноважений пан Зайцев Ю., заступник Міністра юстиції України пані Лутковська В. та Керівник Секретаріату Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини пані Шевчук І.
3. 24 жовтня 2006 року Суд вирішив направити скаргу щодо тривалості провадження Уряду. Відповідно до положень пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно.

ЩОДО ФАКТІВ

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився в 1946 році і проживає у м. Вінниця, Україна.
5. 17 листопада 1997 року заявник був звільнений із займаної посади начальника бюро Вінницького державного експериментального оптико&механічного заводу (далі — компанія).
6. 17 грудня 1997 року заявник звернувся до Ленінського районного суду м. Вінниці (далі — Ленінський суд) з позовом до компанії про поновлення на роботі та стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу. 3 червня 1998 року Ленінський суд призупинив провадження у справі до винесення рішення по суті в іншому цивільному спорі між заявником та компанією.
7. 27 березня 2001 року заявник звернувся з клопотанням поновити провадження, оскільки зазначений вище спір вже було вирішено на його користь. 28 травня 2001 року заявник звернувся до Управління юстиції Вінницької області зі скаргою на те, що Ленінський суд так і не розглянув його клопотання від 27 березня 2001 року.
8. 6 червня 2001 року Ленінський суд повідомив заявника, що 26 січня 1999 року позовну заяву залишено без розгляду у зв'язку з повторною неявкою заявника у судові засідання. У липні 2001 року заявник звернувся з апеляційною скаргою на ухвалу Ленінського суду від 26 січня 1999 року.
9. 19 вересня 2001 року Ленінський суд поновив строк подачі апеляційної скарги на ухвалу Ленінського суду від 26 січня 1999 року, оскільки заявник не був вчасно повідомлений про ухвалу від 26 січня 1999 року.
10. 4 грудня 2001 року апеляційний суд Вінницької області (далі — апеляційний суд) скасував ухвалу Ленінського суду від 26 січня 1999 року у зв'язку з тим, що заявник не був належним чином повідомлений про час і місце судового засідання, а справу направив

на новий розгляд до Замостянського районного суду м. Вінниці (далі — Замостянський суд).

11. 29 липня 2002 року Замостянський суд відмовив заявнику у задоволенні його позовних вимог. 27 серпня 2002 року заявник оскаржив це рішення.

12. 17 грудня 2002 року апеляційний суд залишив рішення від 29 липня 2002 року без змін. У березні 2003 року заявник подав касаційну скаргу на це рішення.

13. 18 березня 2003 року ухвалою Замостянського суду касаційну скаргу заявника було залишено без розгляду у зв'язку з пропущенням строку на касаційне оскарження. Заявник оскаржив це рішення.

14. 14 травня 2003 року апеляційний суд залишив ухвалу від 18 березня 2003 року без змін. У червні 2003 року заявник звернувся з касаційною скаргою на ухвалу Ленінського суду від 18 березня 2003 року та на ухвалу апеляційного суду від 14 травня 2003 року.

15. У зв'язку з недбалістю з боку працівників Замостянського суду касаційна скарга заявника була направлена до Верховного Суду України тільки в червні 2006 року.

16. 28 листопада 2006 року Верховний Суд України відхилив касаційну скаргу заявника.

ЩОДО ПРАВА

I. МЕЖІ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

17. Суд звертає увагу, що після направлення справи до Уряду заявник додатково звернувся зі скаргами за статтею 3 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу до Конвенції, спираючись на обставини цієї справи. Він також скаржився за пунктом 3 статті 6 Конвенції на несправедливий характер касаційного провадження у його справі.

18. На думку Суду, ці нові скарги не є уточненням первинної скарги заявника за пунктом 1 статті 6 Конвенції, яка була надіслана Суду майже чотирма роками раніше та з приводу якої сторони надали свої зауваження. Тому Суд вважає недоцільним розглядати їх зараз в контексті цієї справи (див. «Скубенко проти України» (*Skubenko v. Ukraine*), заява № 41152/98, рішення від 6 квітня 2004 року).

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ

19. Заявник скаржився на те, що тривалість провадження у його справі не відповідає вимозі «розумного строку», що визначена пунктом 1 статті 6 Конвенції, який передбачає таке:

«Кожен має право на ... розгляд його справи упродовж розумного строку ... судом, ... щодо його прав і обов'язків цивільного характеру ...»

20. Уряд не погодився із скаргою заявника.

21. Період, який приймається до уваги, почався 17 грудня 1997 року і закінчився 28 листопада 2006 року, та відповідно тривав майже дев'ять років. Протягом цього періоду позов заявника розглядався по суті судами двох інстанцій, питання прийнятності позову розглядалось судами трьох інстанцій.

A. Щодо прийнятності

22. Суд зауважує, що ця скарга не є явно необґрунтованою у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції. Він далі зазначає, що вона не є неприйнятною за будь-яких інших підстав. Таким чином, вона має бути визнана прийнятною.

B. Щодо суті

23. Суд повторює, що розумність тривалості провадження має бути оцінена у світлі обставин справи та з урахуванням таких критеріїв: складність справи, поведінка заявника та відповідних органів влади та важливість предмета спору для заявника (див., серед інших, рішення у справі «Фрідлендер проти Франції» (*Frydlander v. France*) [ВП], заява № 30979/96, п. 43, ECHR 2000-VII).

Суд також повторює, що особлива сумлінність є необхідною при розгляді трудових спорів (див. *«Руотоло проти Італії» (Ruotolo v. Italy)*, рішення від 27 лютого 1992 року, Серія А № 230-D, ст. 39, п. 17).

24. Суд вже визнавав порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у справах, подібних до цієї (див. зазначене вище рішення *«Фридлендер проти Франції» (Frydlender v. France)* і *«Головко проти України» (Golovko v. Ukraine)*, № 39161/02, 1 лютого 2007 року).

25. Вивчивши всі аргументи, подані сторонами, Суд вважає, що Уряд не виклав жодного факту чи аргументу, який би міг переконати його дійти іншого висновку у цій справі. Беручи до уваги свою практику з цього питання, Суд вважає, що тривалість судового розгляду є надмірною та не відповідає вимозі «розумного строку».

26. Таким чином, мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

ІІІ. ЩОДО ІНШИХ СТВЕРДЖУВАНИХ ПОРУШЕНЬ ПОЛОЖЕНЬ КОНВЕНЦІЇ

27. Додатково заявник скаржився відповідно до пункту 1 статті 6 Конвенції на несправедливий характер судового провадження; відповідно до статей 11 та 14 Конвенції на те, що його було звільнено як учасника незалежної профспілки та громадського активіста, а також відповідно до статті 13 Конвенції на відсутність ефективних засобів юридичного захисту щодо цих скарг.

28. Ретельно дослідивши пояснення заявника, виходячи з сукупності наявних матеріалів та в тій мірі, в якій він є повноважним вивчати заявлені скарги, Суд не встановив жодних ознак порушення прав та свобод, гарантованих Конвенцією.

29. Таким чином, ця частина заяви має бути визнана неприйнятною як така, що є явно необґрунтованою відповідно до пунктів 1, 3 та 4 статті 35 Конвенції.

ІV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

30. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію».

А. Шкода

31. Заявник вимагав компенсації матеріальної шкоди у невизначеній сумі та моральної шкоди у сумі 45 000 євро.

32. Уряд заперечив ці вимоги.

33. Суд не вбачає причинного зв'язку між встановленим порушенням та матеріальною шкодою, що вимагається. Відповідно він відхиляє цю вимогу. З іншого боку, він вважає, що заявник зазнав моральної шкоди. Здійснюючи оцінку на засадах справедливості, Суд присуджує заявнику 3200 євро у цьому зв'язку.

В. Судові витрати

34. Заявник також вимагав 600 євро компенсації судових та поштових витрат. Він надав копії квитанцій на вказану суму.

35. Уряд не коментував його вимогу.

36. Відповідно до практики Суду заявник має право на відшкодування судових витрат, якщо буде встановлено, що ці витрати були дійсно понесені та необхідні, а також якщо сума витрат була розумною. Суд вважає, що зазначені вимоги не були дотримані у цій справі. Отже, Суд нічого не присуджує у цьому зв'язку.

С. Пеня

37. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- 1.** *Визнає* скаргу щодо надмірної тривалості провадження прийнятною і решту заяви неприйнятною;
- 2.** *Постановляє*, що у справі було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції;
- 3.** *Постановляє*, що:
 - (a) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявнику 3200 євро (три тисячі двісті євро) компенсації моральної шкоди. Зазначена сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу, з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто із зазначеної суми;
 - (b) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на вищезазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсотки;
- 4.** *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено в письмовій формі 29 листопада 2007 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Дж. С. ФІЛЛІПС (J. S. Phillips)
Заступник секретаря секції

Пеер ЛОРЕНЦЕН (P. Lorenzen)
Голова секції